

RDA: de l'immobilisme a la continuïtat

El nou màxim dirigent alemany oriental, Egon Krenz, ha fet gestos d'obertura però ha advertit que l'autoritat del Partit Socialista Unificat és inqüestionable. Els sectors comunistes reformistes i els antics partits satèl·lits esperen el fracàs de Krenz per a fer la transició democràtica.

Llibert Ferri

L'immobilisme repressiu, la continuïtat renovada, la reforma i la ruptura; aquestes són sovint les quatre possibilitats que es posen davant d'un règim totalitari quan està a punt de tocar fons, quan la crisi, inevitablement, ha arribat. I a la vista dels últims esdeveniments a la República Democràtica Alemanya no és gaire difícil encaixar personatges i sectors socials i polítics en cada una d'aquestes quatre possibilitats.

L'immobilisme era Erich Honecker, i ha perdut. Ha hagut de *cessar* i de contemplar, impotent, com la *perestroïka* que ve de fora s'ha emportat tots els dogmes i mites que havien donat sentit a la seva vida. Honecker és, d'alguna manera, un dels màxims representants de tota una generació que ha viscut prou per a assistir a l'enterrament dels seus ideals. Honecker, l'immobilisme, personifica també una gran tragèdia.

Canvis cosmètics

Però el sacrifici de Honecker —com a persona i dirigent i polític— no ha donat pas al desenllaç desitjat pels demòcrates alemanys. L'immobilisme no ha estat substituït pel canvi radical, com esperava Willy Brandt, sinó per una continuïtat renovada anomenada Egon Krenz. Krenz, conegut pel seu tarannà dur com a responsable de Seguretat del Politburó, ha anunciat diàleg i concessions, però sense qüestionar en cap moment el paper dirigent del Partit Socialista Unificat ni els principis leninistes. Cal valorar positivament els seus primers gestos: l'endemà de ser nomenat secretari general es va entrevistar amb la jerarquia de l'Església Protestant, va anar a una fàbrica a dialogar amb els representants dels treballadors i va prometre la tramitació d'un projecte de llei per a facilitar la llibertat de moviments i de viatges dels ciutadans. Però, en cap moment Krenz ha parlat de reformes polítiques i econòmiques. Només canvis cosmètics. En cap moment Krenz, ara com ara, ha dit un sol mot pel qual se'l pugui equipa-

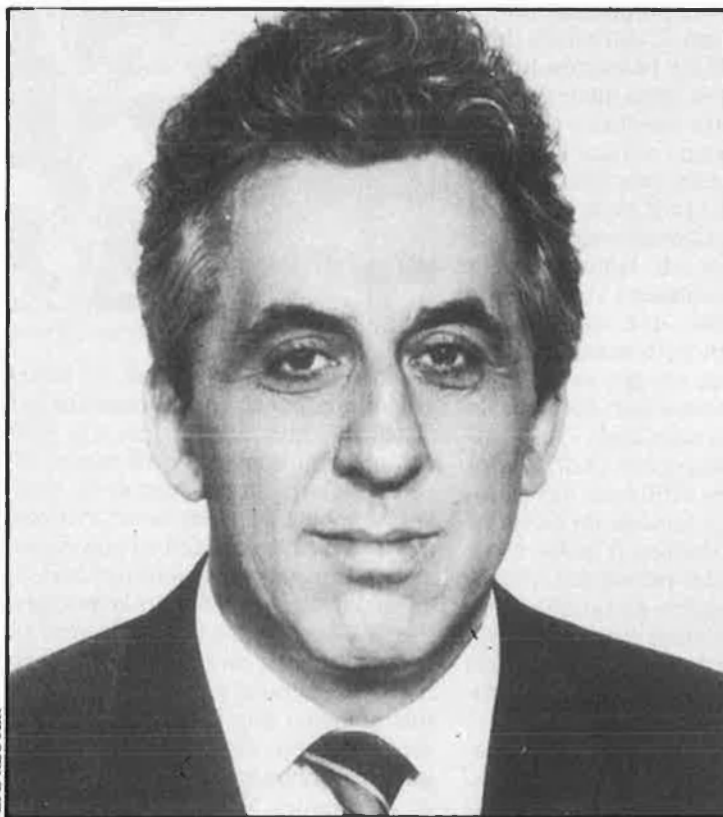
rar a Karoly Grosz, a Hongria, o a Mieczyslaw Rakowski, a Polònia. I és que són uns altres personatges a la RDA, i no Krenz, els que tenen amagada la carta reformista sota la màniga.

Cap a la ruptura pactada

Si abans de set mesos Egon Krenz no s'ha transformat en l'impulsor de la democràcia a la RDA ni ha buscat en la repressió el remei per a mantenir-se en el poder, el successor de Honecker podria trobar-se amb la sorpresa d'una operació de recanvi. Pel maig està previst el XII congrés del partit, la preparació del qual serà una autèntica lluita pel poder. És ben segur que immobilitistes i renovadors, actualment majoritaris al Comitè Central, hauran d'aguantar una allau de crítiques i de pressions per part del sector reformista de debò que encapçalen Gunter Schabowski i Hans Modrow. Modrow, cap del partit a Dresden, està considerat «l'home preferit de Gorbtxov».

A més, l'equip de Krenz s'haurà d'enfrontar amb la dissidència dels fins ara anomenats partits aliats: tant la Unió Cristiana Demòcrata com el Partit Liberal —fins ara supeditats als comunistes— han començat a desmarcar-se del règim i a recuperar la seua independència. Un fenomen semblant al de Polònia amb el Partit Camperol i Democràtic.

Comença a dibuixar-se, doncs, una escena política en la qual Krenz —un home que, d'entrada, no té cap credibilitat democràtica— podria aparèixer assetjat, alhora, per les portes al carrer, les evasions, la pressió dels reformistes del seu partit i les intrigues dels partits satèl·lits. El desenllaç podria ser la *substitució* de Krenz per una coalició prèviament negociada entre els reformistes del Partit Socialista Unificat i els grups satèl·lits. Un equip així al Berlín Est acabaria obrint la porta a l'oposició que encapçalen el Nou Fòrum i els socialdemòcrates. La fórmula de ruptura pactada podria ser viable com ho ha estat a Polònia i a Hongria. Però sense perdre mai de vista la posició geopolítica que ocupa la RDA al mapa d'Europa. Aquest factor és el que, en definitiva, marcarà els terminis i els ritmes de la transició democràtica al Berlín Est. □

Krenz, ¿reformista o membre de la vella guàrdia?